

Exam. Code : 216503

Subject Code : 4417

M.A. Punjabi 3rd Semester

PUNJABI BHASHA ATE BHASHA VIGYAN-I

Paper-XIII

Time Allowed—3 Hours] [Maximum Marks—80

ਨੋਟ : ਪਹਿਲੇ ਚਾਰ ਭਾਗਾਂ ਦੇ ਹਰੇਕ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 15 ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਵੇਂ ਭਾਗ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ, ਪੰਜਵੇਂ ਭਾਗ ਦਾ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2-2 ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਹੈ।

ਭਾਗ—ਪਹਿਲਾ

1. 'ਭਾਸ਼ਾ ਸਿਰਫ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਹੀ ਵਿਲੱਖਣਤਾ', ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ।
2. ਗਿਆਨ ਦੀ ਹਰ ਸ਼ਾਖਾ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ ਕੁਝ ਪੱਖਾਂ ਤੋਂ ਹੋਰ ਵਿਗਿਆਨਾਂ ਦਾ ਧੁਰਾ ਹੈ। ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ।

ਭਾਗ—ਦੂਜਾ

3. ਸੌਸਿਊਰ ਦੀ ਆਧੁਨਿਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ ਨੂੰ ਮੌਲਿਕ ਦੇਣ ਕੀ ਹੈ ?
4. ਸੌਸਿਊਰ ਦੇ ਭਾਸ਼ਾਈ ਸੰਕਲਪਾਂ ਉਪਰ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।

ਭਾਗ—ਤੀਜਾ

5. ਭਾਸ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਆਮ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਪੁਨੀ ਵਿਗਿਆਨ ਦੀਆਂ ਤਿਨੋਂ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਰੱਥ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਥਨ ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿੱਚ ਪੁਨੀ ਵਿਗਿਆਨ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
6. ਭਾਸ਼ਾ ਪੁਨੀਆਂ ਦੇ ਵਰਗੀਕਰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ ਬਿਆਨ ਕਰੋ।

ਭਾਗ—ਚੌਥਾ

7. ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਵਿਅੰਜਨ ਪੁਨੀਆਂ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ ਪੇਸ਼ ਕਰੋ।
8. ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਸੁਰ ਪ੍ਰਬੰਧ ਬਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ?

ਭਾਗ—ਪੰਜਵਾਂ

9. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਦਿਓ :

(ੳ) ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ

(ਅ) ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ

(ੲ) ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਬੋਲੀ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ

(ਸ) ਚਿਹਨਕ ਤੇ ਚਿਹਨਤ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ

(ਹ) ਉਚਾਰਨ ਅੰਗਾਂ ਦੇ ਨਾਮ

(ਕ) ਨਾਸਿਕਤਾ

(ਖ) ਪੁਨੀ ਅਤੇ ਸਹਿ ਪੁਨੀ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ

(ਗ) ਆਗਮ

(ਘ) ਪੰਜਾਬੀ ਉਚਾਰ-ਖੰਡ ਦੀ ਬਣਤਰ

(ਙ) ਵਿਪਰਜ।